

UDENRIGSMINISTERIET

**EUROPAUDVALGET
(2. samling)**

Alm. del - bilag 892 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

25. juni 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grundnotat om Kommissionens forslag til Rådets forordning om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav, KOM (2002) 159 endelig.

Materialet er ligeledes sendt til Folketingets Retsudvalg.

P. H. Olsen

NEK 2 BH
21 JUNI 2002
400 Y10-4-1

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Dato: 20 JUNI 2002
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2001-748/21-0093
Dok.: AVA20306
+ bilag

19/6-02

JM0285

21 JUNI 2002

Kære udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg et forslag til Rådets forordning om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyr-
delsesdokument for ubestridte krav tillige med et grundnotat om forslaget, idet jeg skal anmode
om, at materialet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Materialet oversendes ligeledes til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Bendt Bendt

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 12. juni 2002
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2001-748/21-0093
Dok.: AVA20303

GRUNDNOTAT

om Kommissionens forslag til Rådets forordning om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav (KOM(2002) 159 endelig)*. 400 Y 10-4-1

1. Baggrund.

Spørgsmålet om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument, dvs. et dokument, der kan danne grundlag for fuldbyrdelse af civile domme i alle EU-medlemslande uden mellemliggende eksekvaturprocedure, har været drøftet i EU i en længere årrække.

Ved "eksekvaturprocedure" forstås en procedure, hvorved der tages stilling til, om en udenlandsk retsafgørelse kan anerkendes og fuldbyrdes. Først når retsafgørelsen er tillagt eksekvatur, kan fuldbyrds- og anerkendelsesproceduren igangsættes.

Drøftelser i løbet af 1990'erne førte imidlertid ikke til en afskaffelse af eksekvaturproceduren, men alene til en begrænsning af de indsigelser, der kan fremsættes under denne, ligesom muligheden for at fremsætte indsigelser blev henlagt til appelininstansen. Dette skete ved, at Bruxelles I-konventionen (konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager) den 1. marts 2002 blev afløst af Bruxelles I-forordningen (forordning nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område).

Det Europæiske Råd udtalte på sit møde i Tampere i oktober 1999, at princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser bør udgøre hjørnestenen i det retlige samarbejde i EU. Det Europæiske Råd anmodede således "Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. Det blev endvidere anført, at der i forbindelse med dette program også bør sættes et

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

arbejde i gang med hensyn til det europæiske tvangsfuldbyrdsdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstander for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes fundamentale retsgrundsætninger", jf. konklusionerne fra det Europæiske Råds møde pkt. 37.

Den 30. november 2000 vedtog Rådet et "Program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område". I henhold til programmet er afskaffelse af eksekvaturproceduren for ubestridte krav en af Fællesskabets hovedprioriteter.

Under det svenske formandskab i 1. halvår af 2001 drøftede Rådets udvalg for civilretlige spørgsmål herefter de overordnede principper for udarbejdelse af et europæisk fuldbyrdsdokument for ubestridte pengekrav. Ved at starte med et instrument, som alene vedrører ubestridte pengekrav, er det tanken at forsøge at undgå nogle af de vanskeligheder, som har vist sig at være forbundet med en generel afskaffelse af eksekvaturproceduren. Kommissionen fremlagde i oktober 2001 et foreløbigt udkast til forordning om et europæisk fuldbyrdsdokument, som var genstand for drøftelser på et ekspertmøde i Kommissionen den 10. oktober 2001, og det spanske formandskab afholdt et seminar den 17.-18. januar 2002, hvor kriterier for udarbejdelse af et europæisk fuldbyrdsdokument blev drøftet.

På den baggrund har Kommissionen den 30. april 2002 fremsat et forslag til Rådets forordning om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav. Kommissionen agter at præsentere forslaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 13.-14. juni 2002.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Da retsgrundlaget for Kommissionens forslag er EF-Traktatens artikel 61, litra c, jf. artikel 65, deltager Danmark ikke i en kommende vedtagelse af forordningen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

2. Indhold.

I henhold til artikel 1 er formålet med forordningen at skabe et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav, som tillader fri bevægelighed for retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter mellem medlemsstaterne. Dette sker ved at fastlægge mindstestandarder, hvis overholdelse fjerner behovet for i hvert enkelt tilfælde at kontrollere dokumenternes

indhold mv. gennem den såkaldt eksekvaturprocedure i fuldbyrdelsesmedlemsstaten forud for anerkendelsen og fuldbyrdelsen.

Efter artikel 2 skal forordningen finde anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset domsmyndighedens art. Forordningen finder ikke anvendelse på spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender samt på spørgsmål vedrørende a) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller og arv efter loven eller testamente, b) konkurs, akkord, og andre lignende ordninger, c) social sikring og d) voldgift. Forordningens anvendelsesområde svarer således til anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen.

Artikel 2, stk. 3, bestemmer, at der ved "medlemsstat" forstås alle medlemslande med undtagelse af Danmark (og Det Forenede Kongerige og Irland, hvis de vælger at stå udenfor).

Artikel 3 indeholder en række definitioner.

Begrebet "**retsafgørelse**" defineres i overensstemmelse med definitionen i Bruxelles I-forordningen som enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, uanset hvordan den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder fastsættelse af sagsomkostninger, som foretages af en embedsmand ved retten. For så vidt angår Sverige omfatter udtrykket "ret" i forbindelse med hurtig retsaffølgning i sager om pengekrav (*betalningsföreläggande*) også det svenske fogedvæsen (*kronofogdemyndighet*).

Ved "**krav**" forstås et forfaldent pengekrav på et nærmere angivet beløb.

Et krav anses for "**ubestridt**", hvis debitor

- a) udtrykkeligt har givet sit samtykke hertil under retssagen ved erkendelse eller ved at indgå et forlig, som retten har godkendt, eller
- b) aldrig har gjort indsigelser over for kravet i løbet af retssagen, idet en erklæring fra debitorens side, der udelukkende er baseret på faktiske vanskeligheder ved at indfri gælden, ikke kan anses for en indsigelse i denne henseende, eller
- c) ikke har givet møde eller ladet sig repræsentere på retsmøde om det pågældende krav, efter først at have bestridt kravet under retssagen, eller
- d) udtrykkeligt har erkendt kravet i et officielt bekræftet dokument.

En retsafgørelse "**betegnes som en endelig afgørelse**", hvis retsafgørelsen ikke er appelleret, eller tidsfristen for en ordinær appel af retsafgørelsen er udløbet, uden at der er indgivet appel. Ved "**ordinær appel**" forstås ethvert retsligt skridt, som vil kunne medføre annullering eller

ændring af den retsafgørelse, som er genstand for proceduren for attesting som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument, og hvis iværksættelse i oprindelsesmedlemsstaten skal ske inden for en frist, der er fastsat ved lov, og som løber fra og med samme retsafgørelse.

Ved "**officielt bekræftet dokument**" forstås

- a) et dokument, der officielt er udstedt eller registreret som et officielt bekræftet dokument, og hvor bekræftelsen af dets ægthed vedrører dokumentets indhold og er fastslået af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil af den medlemsstat, hvor det er udfærdiget, eller
- b) aftaler om underholdspligt, som er indgået over for en administrativ myndighed, eller som er bekræftet af en sådan myndighed.

Ved "**oprindelsesmedlemsstat**" forstås den medlemsstat, hvor den retsafgørelse, der skal attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument, er afsagt. Ved "**fuldbyrdsmedlemsstat**" forstås den medlemsstat, hvor den retsafgørelse, der skal attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument, søges fuldbyrdet. Endelig forstås ved "**afsigende ret**" den ret, der har afsagt den retsafgørelse, som skal attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument.

Artikel 4 bestemmer herefter, at en retsafgørelse om et ubestridt krav, der er attesteret som et europæisk fuldbyrdsdokument i oprindelsesstaten, anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige medlemsstater uden krav om eksekvaturprocedure.

Efter artikel 5 kan en retsafgørelse om et ubestridt krav attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument af den ret, som har afsagt retsafgørelsen, hvis følgende fire betingelser er opfyldt:

- a) Retsafgørelsen kan fuldbyrdes og kan betegnes som en endelig afgørelse i oprindelsesstaten, og
- b) retsafgørelsen strider ikke mod kompetencereglerne i Bruxelles I-forordningen, kapitel II, afdeling 3, 4 og 6 vedrørende henholdsvis forsikringssager, sager om forbrugerftaler og enekompetence, og
- c) kravet anses for ubestridt på grund af manglende indsigelser (artikel 3, stk. 4, litra b) eller på grund af debitorens udeblivelse fra et retsmøde, efter først at have bestridt kravet under retssagen (artikel 3, stk. 4, litra c), og retssagen i oprindelsesstaten opfylder de mindstestandarder for procedurer, som er fastlagt i forslaget kapitel III. (Disse mindstestandarder finder derimod ikke anvendelse i tilfælde, hvor debitor udtrykkeligt har samtykket i kravet under retssagen, eller aldrig har gjort indsigelser under retssagen, jf. artikel 10), og

- d) forkyndelse af dokumenter i en anden medlemsstat end oprindelsesstaten har fundet sted i overensstemmelse med artikel 31.

Artikel 6 bestemmer, at den afsigende ret attesterer de dele af en retsafgørelse, som opfylder betingelserne i forordningen, som et europæisk fuldbyrdelsesdokument, når der er afsagt retsafgørelse a) om flere sagsgenstande, som ikke alle vedrører forfaldne pengekrav på et nærmere angivet beløb, eller b) om et forfaldent pengekrav på et nærmere angivet beløb, hvor kravet kun delvist er ubestridt eller kun delvis opfylder betingelserne for attesting.

Artikel 7 bestemmer bl.a., at den afsigende ret ved attesting skal anvende den standardformular, der er indeholdt som bilag 1, og at attesten skal udstedes på det sprog, som retsafgørelsen er udfærdiget på.

Det fremgår af artikel 8, at en afgørelse vedrørende en anmodning om attesting som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument ikke kan appelleres.

Artikel 9 bestemmer, at den afsigende ret på anmodning fra kreditor kan udstede en attest som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument for sikrende retsmidler, når der foreligger en retsafgørelse, som endnu ikke kan betegnes som endelig, men som opfylder alle andre betingelser for attesting som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument, jf. artikel 5. En sådan attest har retskraft til at danne grundlag for enhver form for sikrende foranstaltning mod debtors ejendom i fuldbyrdelsesmedlemsstaten. Der kan således ikke i national ret stilles yderligere betingelser, såsom krav om, at muligheden for senere at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet, for at foretage foreløbige sikrende foranstaltninger. Artikel 9 bestemmer endvidere, at intet skal være til hinder for, at kreditor i overensstemmelse med lovgivningen i fuldbyrdelsesmedlemsstaten påberåber sig foreløbige, herunder sikrende retsmidler, uden at der stilles krav om en attest som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument.

Artikel 10, som indleder forordningens kapitel III om mindstestandarder for procedurer vedrørende ubestridte krav, fastslår, at en retsafgørelse om et krav, som anses for ubestridt på grund af manglende indsigelser under retssagen eller debtors udeblivelse fra et retsmøde, efter først at have bestridt kravet under retssagen, kun kan attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument, hvis retssagen i oprindelseslandet har fulgt procedurekravene i kapitel III.

Artikel 11 omhandler personlig forkyndelse og fastsætter, at det indledende processkrift skal være forkyndt for debitor på en af følgende måder:

- a) personlig forkyndelse bevidnet ved et modtagelsesbevis med angivelse af modtagelsesdatoen, som debitor har underskrevet, eller

- b) personlig forkyndelse bevidnet ved en erklæring om, at debitor har modtaget dokumentet, udstedt af den kompetente embedsmand, der forestod forkyndelsen, eller
- c) postforkyndelse bevidnet ved et modtagelsesbevis med angivelse af modtagelsesdatoen, som debitor har underskrevet og returneret, eller
- d) forkyndelse for debitor gennem elektroniske midler, såsom fax eller e-post, bevidnet ved et modtagelsesbevis med angivelse af modtagelsesdatoen, som debitor har underskrevet og returneret.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at forkyndelsen gyldigt kan ske over for debtors lovpligtige repræsentant eller debtors befuldmægtigede.

I artikel 12 angives en række forkyndelsesmetoder, som kan accepteres, såfremt rimelige bestræbelser på at forkynde det indledende processkrift eller et tilsvarende dokument for debitor personligt som omhandlet i artikel 11, stk. 1, litra a) og b) har vist sig forgæves.

Forkyndelse kan foretages ved

- a) personlig forkyndelse på debtors bopæl over for voksne personer med bopæl i eller ansat i samme husholdning som debitor.

Hvis debitor er en selvstændig erhvervsdrivende, et selskab eller anden juridisk person, kan der endvidere ske

- b) personlig forkyndelse på debtors erhvervsbopæl over for voksne personer, der er ansat af debitor, eller
- c) deponering af dokumentet i debtors postkasse på debtors bopæl, hvis postkassen egner sig til sikker opbevaring af post, eller
- d) deponering af dokumentet på et postkontor eller hos kompetente offentlige myndigheder og skriftlig meddelelse om denne deponering i debtors postkasse på debtors bopæl, hvis postkassen egner sig til sikker opbevaring af post, og den skrevne meddelelse tydeligt angiver, at det drejer sig om et retsdokument, og at meddelelsen har retsvirkning som forkyndelse, fra hvilket tidspunkt tidsfrister vil blive beregnet.

Det fremgår videre af bestemmelsen, at forkyndelse gyldigt kan ske over for debtors lovpligtige repræsentant eller debtors befuldmægtigede. Endelig bestemmes det, at forkyndelse efter artikel 12 ikke kan tillades, hvis debtors bopæl ikke kendes med sikkerhed.

Artikel 13 bestemmer, at den afsigende ret skal modtage bevis for, at forkyndelse har fundet sted i overensstemmelse med artikel 11 og 12, i form af enten et modtagelsesbevis fra debitor for så

vidt angår artikel 11, stk. 1, litra a), c) og d) eller et dokument underskrevet af den kompetente embedsmand, der forestod forkyndelsen med angivelse af tid og sted for forkyndelsen, forkyndelsesmetode og, hvis dokumentet er forkyndt for en anden person end debitor, navnet på denne person og dennes tilknytning til debitor.

Artikel 14 bestemmer for så vidt angår retsafgørelser om krav, der anses for ubestridte på grund af debtors udeblivelse fra et retsmøde (både i tilfælde, hvor kravet aldrig har været bestridt under retssagen, og hvor kravet indledningsvist har været bestridt), at indkaldelsen til retsmødet, hvis den ikke er forkyndt sammen med det indledende processkrift eller et tilsvarende dokument, skal være forkyndt for debitor:

- a) i overensstemmelse med artikel 11, 12 og 13, eller,
- b) mundtligt under et tidligere retsmøde om det samme krav, hvis dette fremgår af protokollen fra det pågældende tidligere retsmøde.

Det fastsættes i artikel 15, at debitor skal have haft mindst 14 kalenderdage eller, hvis debitor har bopæl i en anden medlemsstat, mindst 28 kalenderdage fra datoen for forkyndelsen af det indledende processkrift eller et tilsvarende dokument til at forberede sit forsvar og reagere på kravet. For så vidt angår retsafgørelser om krav, der anses for ubestridte på grund af debtors udeblivelse fra et retsmøde (både i tilfælde, hvor kravet aldrig har været bestridt under retssagen, og hvor kravet indledningsvist har været bestridt), skal indkaldelsen til retsmødet, hvis den ikke er forkyndt sammen med det indledende processkrift eller et tilsvarende dokument, være forkyndt for debitor med samme frist for at sætte debitor i stand til at give møde eller lade sig repræsentere.

For at sikre behørig underretning af debitor om kravet stiller artikel 16 krav om, at det indledende processkrift eller tilsvarende dokument skal indeholde:

- a) parternes navn og bopæl, og
- b) kravets størrelse, og
- c) såfremt der kræves renter af kravet, rentesatsen og det tidsrum, for hvilket der kræves renter, medmindre en lovpligtig rente tilføjes hovedstolen uden anmodning herom som følge af lovgivningen i den medlemsstat, hvor retsafgørelsen afsiges, og
- d) sagens genstand, herunder mindst en kort beskrivelse af de omstændigheder, der påberåbes som grundlag for kravet.

Artikel 17 stiller krav om behørig underretning af debitor om de nødvendige processuelle skridt for at gøre indsigelse mod kravet. Det indledende processkrift eller tilsvarende dokument skal således indeholde eller ledsages af oplysning om:

- a) tidsfristen for at bestride kravet og adressen, hvortil indsigelsen skal sendes, samt de formaliteter, der skal opfyldes for at bestride kravet, herunder repræsentation ved en advokat, hvor dette er obligatorisk, og
- b) muligheden af en retsafgørelse til kreditors fordel i tilfælde af manglende overholdelse af de formaliteter, der skal opfyldes for at gøre indsigelse mod kravet, og
- c) det forhold, i medlemsstater, hvor dette er tilfældet, at der kan afsiges en retsafgørelse til kreditors fordel i tilfælde af manglende indsigelse fra debtors side, uden rettens undersøgelse af kravets berettigelse eller efter rettens begrænsede prøvelse, og
- d) det forhold, i medlemsstater, hvor dette er tilfældet, at der ikke er mulighed for ordinær appel af en sådan retsafgørelse, eller at omfanget af rettens prøvelse i forbindelse med en ordinær appel er begrænset, og
- e) muligheden for at en sådan retsafgørelse attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdesdokument uden mulighed for appel af en sådan attest og den deraf følgende mulighed for fuldbyrdelse i alle øvrige medlemsstater uden mellemliggende foranstaltninger i fuldbyrdesmedlemsstaten.

Artikel 18 stiller krav om behørig underretning af debitor om de nødvendige processuelle skridt for at undgå en retsafgørelse om et krav, der er ubestridt som følge af udeblivelse fra et retsmøde. Retten skal således i eller sammen med indkaldelsen tydeligt anføre, hvor og hvornår retsmødet skal finde sted samt de mulige følger som anført ovenfor under artikel 17, litra b), c), d) og e), i tilfælde af manglende fremmøde.

Artikel 19 bestemmer, at såfremt mindstekravene ikke er opfyldt, kan dommen alligevel attesteres som et europæisk fuldbyrdesdokument, hvis

- a) dommen er korrekt forkyndt for debitor i overensstemmelse med artikel 11-14, og
- b) det har været muligt for debitor at anfægte retsafgørelsen gennem ordinær appel, og
- c) appelfristen er mindst 14 kalenderdage eller, hvis debitor har sin bopæl i en anden medlemsstat, mindst 28 kalenderdage fra retsafgørelsens forkyndelse, og
- d) debitor i eller sammen med retsafgørelsen er vejledt om muligheden og tidsfristen for ordinær appel samt, hvor og hvordan appel indgives, og
- e) debitor ikke inden tidsfristens udløb har appelleret retsafgørelsen.

Artikel 19 bestemmer videre, at en manglende overholdelse af procedurekravene i artikel 11-14 vedrørende forkyndelse kan afhjælpes, og en retsafgørelse attesteres som et europæisk fuldbyrdesdokument, hvis det kan fastslås, at debitor personligt har modtaget det pågældende dokument og den behørig underretning om de nødvendige processuelle skridt mv. i tilstrækkelig god tid til at forberede sit forsvar, jf. artikel 15-18.

For så vidt angår retsafgørelser om krav, som er ubestridte på grund af manglende indsigelser eller debtors udeblivelse fra et retsmøde efter først at have bestridt kravet, fastsætter artikel 20 mindstestandarder for, hvornår debitor efter anmodning skal fritages fra virkningerne af udløbet af fristen for ordinær appel. Der skal således i hvert fald meddeles fritagelse, hvis debitor uden egen skyld ikke har fået kendskab til retsafgørelsen i så god tid, at han kunne indgive en ordinær appel. hvis debitor uden egen skyld ikke har fået kendskab til det indledende proceskrift/indkaldelsen i så god tid, at han har kunnet forberede sit forsvar/give møde under et retsmøde, medmindre afhjælpningsbetingelserne i artikel 19, stk. 1, vedrørende forkyndelse af retsafgørelsen, underrettelse om appelmulighed mv. er opfyldt, eller hvis debtors indsigelser ikke forekommer helt grundløse.

Hvis retsafgørelsen ikke fuldstændigt kan prøves af appelretten, skal debitor med de samme begrundelser (dog ikke den begrundelse, at han ikke har fået kendskab til retsafgørelsen i tilstrækkelig god tid til at kunne indgive ordinær appel) endvidere kunne fritages fra virkningerne af udløbet af fristen for at gøre indsigelser eller fra virkningerne af udeblivelse fra et retsmøde.

Endelig bestemmes det, at debitor skal have en frist for at indgive anmodning om fritagelse på 14 kalenderdage eller, hvis debitor har sin bopæl i en anden medlemsstat, mindst 28 kalenderdage efter at debitor har fået kendskab til retsafgørelsen.

Artikel 21 bestemmer, at fuldbyrdelsesprocedurerne med forbehold af bestemmelserne i kapitel IV (artikel 21-24) er underlagt national lovgivning i fuldbyrdelsesstaten. Artiklen bestemmer videre, at kreditor skal fremlægge følgende for de fuldbyrdende myndigheder:

- a) en genpart af retsafgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser for at fastslå ægtheden, og
- b) en genpart af attesten som et europæisk fuldbyrdelsesdokument, der opfylder de nødvendige betingelser for at fastslå ægtheden, og
- c) om nødvendigt en bekræftet oversættelse af attestens tekstdele til det/et af de officielle sprog i fuldbyrdelsesstaten eller til et andet sprog, som er accepteret af denne stat.

Det fremgår endvidere af artikel 21, stk. 3 og 4, at kreditor ikke kan pålægges yderligere gebyrer, sikkerhedsstillelse, eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har bopæl/opholdssted i fuldbyrdelsesstaten. Endvidere kan kreditor ikke pålægges at tilvejebringe en postadresse i fuldbyrdelsesstaten eller antage en befuldmægtiget.

Det følger af artikel 22, at fuldbyrdelsesmedlemsstaten skal give debitor mulighed for domstolsprøvelse, hvis retsafgørelsen er uforenelig med en tidligere retsafgørelse afsagt i en anden medlemsstat eller i et tredjeland forudsat at, a) den tidligere retsafgørelse vedrørte samme sags-

genstand og samme parter, og b) den tidligere retsafgørelse opfylder betingelserne for anerkendelse i fuldbyrdelsesmedlemsstaten, og uforeneligheden ikke kunne have været fremført som en indsigelse i forbindelse med retsmøderne i oprindelsesmedlemsstaten.

Retsafgørelsen eller attesteringen heraf som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument kan under ingen omstændigheder prøves med hensyn til sagens realitet i fuldbyrdelsesmedlemsstaten.

I artikel 23 bestemmes det, at retten kan udsætte fuldbyrdelsesproceduren, begrænse den til sikrende retsmidler, eller gøre fuldbyrdelsen betinget af sikkerhedsstillelse, hvis debitor har indgivet anmodning om fritagelse fra virkningerne af overskridelse af fristen for ordinær appel, jf. artikel 20, anmodning om genoptagelse eller om annullering af retsafgørelsen i oprindelsesmedlemsstaten eller om domstolsprøvelse, jf. artikel 22, i fuldbyrdelsesmedlemsstaten.

Artikel 24 bestemmer, at medlemsstaterne skal samarbejde om at lette fuldbyrdelsen af europæiske tvangsfuldbyrdelsesdokumenter ved at oplyse offentligheden og faglige kredse om fuldbyrdelsesmetoder og -procedurer samt om kompetente fuldbyrdelsesmyndigheder i medlemsstaterne. Oplysningerne skal navnlig offentliggøres inden for rammerne af det civil- og handelsretlige netværk, jf. Rådets beslutning 2001/470/EF.

Artikel 25 bestemmer, at retsforlig, som kan fuldbyrdes i den medlemsstat, hvor det er indgået, kan attesteres som et europæisk fuldbyrdelsesdokument af den ret, som har godkendt forliget. Attestering sker ved brug af den standardformular, der er indeholdt som bilag III. Det bestemmes endvidere, at bestemmelserne i forordningens kapitel II og IV, bortset fra artikel 5 og 22, stk. 1, skal finde tilsvarende anvendelse.

Efter artikel 26 kan officielt bekræftede dokumenter vedrørende et krav, der kan fuldbyrdes i en medlemsstat, attesteres som et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument af den myndighed, der har bekræftet dokumentets ægthed. Attestering sker ved brug af den standardformular, der er indeholdt som bilag IV. Det kræves dog, at debitor af den myndighed, der har bekræftet dokumentet, er underrettet om den umiddelbare eksigibilitet i alle medlemsstaterne forud for hans samtykke til udstedelsen eller den officielle registrering, og at det fremgår af dokumentet, som debitor har underskrevet, at underretningen har fundet sted. Det bestemmes endvidere, at bestemmelserne i forordningens kapitel II og IV, bortset fra artikel 5 og 22, stk. 1, skal finde tilsvarende anvendelse.

Det bestemmes i artikel 27, at den afsigende ret ved afgørelse af, om en debitor har bopæl i oprindelsesmedlemsstaten, skal anvende denne stats interne lovgivning. Har debitor ikke bopæl på oprindelsesmedlemsstatens område, skal den afsigende ret ved afgørelsen af, om debitor har bo-

pæl på en anden medlemsstats område, anvende denne medlemsstats lovgivning. Bestemmelsen svarer til artikel 59 i Bruxelles I-forordningen.

Artikel 28 bestemmer bl.a., at selskaber og andre juridiske personer i relation til forordningen har bopæl på det sted, hvor de har deres vedtægtsmæssige hjemsted, deres hovedkontor eller deres hovedvirksomhed. Bestemmelsen svarer til Bruxelles I-forordningens artikel 60.

Det følger af artikel 29, at forordningen kun finder anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter forordningens ikrafttræden. Artikel 29, stk. 2, definerer, hvornår en sag anses for anlagt.

Artikel 30 indebærer, at dels Bruxelles I-forordningen, dels andre på særlige områder fastsatte regler for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der er indeholdt i fællesskabsretsakter eller i de harmoniserede nationale lovgivninger til gennemførelse af disse retsakter i overensstemmelse med artikel 67 i Bruxelles I-forordningen, og endelig konventioner, hvori medlemsstaterne er parter, og som på særlige områder fastsætter regler for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i overensstemmelse med artikel 71 i Bruxelles I-forordningen, finder anvendelse i det omfang, der ikke er anmodet om attestering som et europæisk fuldbyrdelsesdokument.

Artikel 31 fastslår, at forkyndelsesforordningen kan anvendes i forbindelse med sagen i oprindelsesstaten. Dog kan en retsafgørelse afsagt efter forkyndelse i henhold til forkyndelsesforordningens artikel 19, stk. 2, om afsigelse af udeblivelsesdom uden bevis for, at det indledende proceskrift er forkyndt, ikke attesteres som et europæisk fuldbyrdelsesdokument. Artikel 31, stk. 3 foreslår, at denne forordnings mindsteregler om forkyndelse samtidig finder anvendelse.

Artikel 32 bestemmer, at standardformularerne i bilagene til forordningen ajourføres eller ændres i overensstemmelse med den rådgivningsprocedure, der er omhandlet i artikel 33, stk. 2.

Artikel 33 bestemmer, at Kommissionen bistås af et rådgivende udvalg, som er omhandlet i artikel 75 i Bruxelles I-forordningen, jf. artikel 3 og 7 i Rådets beslutning af 28. juni 1999 (1999/468/EF).

I henhold til artikel 34 træder forordningen i kraft den 1. januar 2004.

3. Dansk ret.

Udgangspunktet i dansk ret er, at udenlandske retsafgørelser på civilrettens område ikke anerkendes og ikke kan fuldbyrdes i Danmark.

Dog indeholder retsplejeloven §§ 223 a en bemyndigelse til Justitsministeren til at fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser af udenlandske domme og myndigheder om borgerlige krav og vedtagelser om sådanne krav skal have bindende virkning her i riget, når anerkendelse ikke vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden. Indtil nu er der kun truffet administrativ bestemmelse om anerkendelse af retskraftige tyske domme og offentlige forlig om formueretlige krav, der er afsagt eller indgået i borgerlige sager.

Retsplejeloven § 479 indeholder en tilsvarende bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser af udenlandske domme og myndigheder om borgerlige krav og vedtagelser om sådanne krav kan fuldbyrdes her i riget, såfremt de kan fuldbyrdes i den stat, hvor afgørelsen er truffet, eller efter hvis ret vedtagelsen skal bedømmes, og såfremt fuldbyrdelsen ikke vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden. Denne bemyndigelse er ikke udnyttet.

Derimod har Danmark indgået en række konventioner vedrørende fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser. De vigtigste af disse konventioner, der er gennemført ved særlig lovgivning, er EF-domskonventionen, Luganokonventionen og den Nordiske Domskonvention.

EF-domskonventionen af 27. september 1968 er gennemført i dansk ret ved lov nr. 325 af 4. juni 1986 om EF-domskonventionen mv., som ændret ved lov nr. 209 af 29. marts 1995. Lov om EF-domskonventionen finder tilsvarende anvendelse på Luganokonventionen, jf. bekendtgørelse nr. 70 af 12. februar 1996 med senere ændringer. I henhold til begge konventioner forudsætter anerkendelse og fuldbyrdelse af en udenlandsk retsafgørelse, at denne tillægges eksekvatur i anerkendelses- og fuldbyrdelsesstaten, jf. EF-domskonventionens og Lugano-konventionens artikel 31.

Under eksekvaturproceduren skal de danske domstole af egen drift påse, at der ikke foreligger grunde til at nægte anerkendelse og fuldbyrdelse som angivet i EF-domskonventionen og Lugano-konventionen artikel 27 og artikel 28.

I henhold til konventionernes artikel 27, jf. artikel 34, stk. 2 kan anerkendelse og fuldbyrdelse af en udenlandsk retsafgørelse ikke ske,

- 1) såfremt anerkendelse/fuldbyrdelse vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til;
- 2) såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt ikke forskriftsmæssigt er blevet forkyndt for eller meddelt den udeblevne sagsøgte i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen;
- 3) såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, begæringen rettes til;

- 4) såfremt retten i domsstaten ved sin afgørelse har afgjort et præjudicielt spørgsmål om fysiske personers retlige status eller deres rets- og handleevne, om formueforholdet mellem ægtefæller eller om arv efter loven eller testamente i modstrid med en bestemmelse i den internationale privatret i den stat, som begæringen rettes til, medmindre afgørelsen fører til samme resultat som i det tilfælde, hvor bestemmelserne i sidstnævnte stats internationale privatret have været anvendt;
- 5) såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en ikke-kontraherende stat mellem samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne sidstnævnte afgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den stat, som begæringen rettes til.

I henhold til konventionernes artikel 28, jf. artikel 34 kan en udenlandsk retsafgørelse endvidere ikke anerkendes og fuldbyrdes, såfremt bestemmelserne i afsnit II, afdeling 3, 4 og 5 (kompetence i forsikringsager, i sager om forbrugerkontrakter og i sager, hvor der foreligger enekompetence) er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 59.

Lov om EF-domskonventionens § 3 og 6 bestemmer, at kompetencen til at tillægge udenlandske retsafgørelser eksekvatur tilkommer fogedretten. Tillægges den udenlandske retsafgørelse eksekvatur, foretages fuldbyrdelsen som udgangspunkt efter samme regler, som gælder for fuldbyrdelse af danske afgørelser, jf. lov om EF-domskonventionen § 14.

Det bemærkes, at EF-domskonventionen af 27. september 1968 med virkning fra den 1. marts 2002 mellem de øvrige EU-medlemsstater er afløst af forordning nr. 44/2000 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen).

I henhold til protokollen om Danmark stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten. Danmark deltog derfor ikke i vedtagelsen af Bruxelles I-forordningen, der har hjemmel i EF-traktatens artikel 61, litra c, jf. artikel 65. Forordningen er således ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark.

Danmark har dog anmodet Fællesskabet om på mellemstatsligt grundlag at blive tilknyttet Bruxelles I-forordningen ved indgåelse af en såkaldt parallelaftale mellem Danmark og Fællesskabet. Det forventes, at Rådet i sommeren 2002 giver Kommissionen mandat til på Fællesskabets vegne at forhandle om en sådan aftale med Danmark.

For så vidt angår den Nordiske Domskonvention af 11. oktober 1977 bemærkes, at både EF-domskonventionen og Lugano-konventionen træder i stedet for den Nordiske Domskonvention

på de sagsområder, som de dækker. Den Nordiske domskonvention bevarer alene sin gyldighed på de sagsområder, der ikke er dækket af EF-domskonventionen og Lugano-konventionen. I henhold til den Nordiske Domskonvention kan retsafgørelser fra de Norge, Island, Sverige, Finland fuldbyrdes i Danmark uden eksekvaturprocedure, jf. nærmere bekendtgørelse nr. 635 af 15. september 1986 af lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser om privatretlige krav og om ændring af retsplejeloven.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, er forslaget omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af forordningen, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring hos:

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns byret samt retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen og Advokatrådet.

Når høringsfristen er udløbet, vil en høringsoversigt blive sendt til Folketingets Europaudvalg og retsudvalg.